

MĚSTSKÝ ÚŘAD TIŠNOV
nám. Míru 346, 666 19 Tišnov
Odbor územního plánování

Spis. zn. S-MUTI 144/2017/OÚP-P/6
Oprávněná úřední osoba: Bc. E. Patloková

V Tišnově dne 6. února 2017

Římskokatolická farnost Doubravník, IČ 48899267, Doubravník 34, 592 61 Doubravník, kterou na základě plné moci zastupuje
STABIL spol. s r.o., IČ 60727012, Hlinky 142c, 603 00 Brno

ROZHODNUTÍ

Městský úřad Tišnov, odbor územního plánování, agenda památkové péče, jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ustanovení § 64 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, (dále jen „správní řád“) a § 14 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, a jako místně příslušný správní orgán dle § 11 správního řádu, provedl řízení ve věci vydání závazného stanoviska k restaurátorskému záměru na restaurování venkovních omítek kostela v rámci projektu „Revitalizace kostela Povýšení sv. Kříže“ na základě žádosti, kterou podal zplnomocněný zástupce majitele objektu **Římskokatolické farnosti Doubravník, IČ 48899267, se sídlem Doubravník 34, 592 61 Doubravník, společnost STABIL spol. s r.o., IČ 60727012, se sídlem Hlinky 142c, 603 00 Brno. Žádost byla na Městský úřad Tišnov doručena dne 3. 1. 2017. V souladu s ustanovením § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění,**

vydává

k restaurátorskému záměru na restaurování venkovních omítek kostela v rámci projektu „Revitalizace kostela Povýšení sv. Kříže“, objektu bez čp/če v městysi Doubravník, kulturní památky r. č. 34766/7-4018, na pozemku parc. č. st. 53 v k. ú. Doubravník,

ZÁVAZNÉ STANOVISKO č. 6/2017.

Restaurování venkovních omítek kostela Povýšení sv. Kříže, objektu bez čp/če v městysi Doubravník, kulturní památky r. č. 34766/7- 4018, na pozemku parc. č. st. 53 v k. ú. Doubravník, je dle předloženého restaurátorského záměru, který zpracovali BcA. Kateřina Krhánková, Žižkova 85, 542 32 Úpice, BcA. Miroslav Bodanský, Boněčko I/264, 760 01 Zlín a Ing. Karol Bayer, Jiráskova 3, Litomyšl, v rámci projektu „Revitalizace kostela Povýšení sv. Kříže“, který zpracoval STABIL spol. s r.o., Hlinky 142c, 603 00 Brno, Ing. Petr Daniel, a v souladu s ustanovením §14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, **přípustné za splnění následujících podmínek, stanovených v souladu s § 9 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění:**

1. Vlastník zajistí:

- aby práce spojené s konsolidací a doplňováním renesančních a barokních omítek (předmětu ochrany) byly provedeny držitelem povolení MK ČR pro restaurování uměleckořemeslných děl ze štuky,
- aby v případě, že práce bude provádět více restaurátorů s příslušným povolením, byly pro stejné situace (materiály, stupeň poškození apod.), všemi aktéry použity totožné restaurátorské materiály a technologie, včetně jejich totožného výrobce,
- aby práce v jejich průběhu byly řádně dokumentovány.

2. Vlastník bude v průběhu prací svolávat kontrolní dny, na které pozve zástupce orgánu státní památkové péče, zástupce NPÚ ú.o.p. v Brně a dodavatele prací.
3. Po ukončení prací svolá vlastník závěrečný kontrolní den za účelem předání prací, na který pozve zástupce orgánu státní památkové péče, zástupce NPÚ ú.o.p. v Brně a dodavatele prací.
4. Vlastník zajistí, aby na závěrečném kontrolním dnu restaurátor předal vlastníkově a zástupci NPÚ ú.o.p. v Brně originál závěrečné restaurátorské zprávy.

Odůvodnění:

Správní řízení bylo zahájeno na základě žádosti, kterou podal zplnomocněný zástupce majitele objektu Římskokatolické farnosti Doubravník, IČ 48899267, se sídlem Doubravník 34, 592 61 Doubravník, společnost STABIL spol. s r.o., IČ 60727012, se sídlem Hlinky 142c, 603 00 Brno. Žádost byla na Městský úřad Tišnov doručena dne 3. 1. 2017.

Dne 3. 1. 2017 byl požádán Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, o vyjádření k žádosti, a to ve smyslu § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění. Vyjádření odborného pracovníka Mgr. Matulíkové, č. j. NPÚ - 371/769/2017/S ze dne 19. 1. 2017, bylo doručeno na Městský úřad Tišnov dne 30. 1. 2017 a bylo jedním z podkladů k vydání tohoto závazného stanoviska.

Dne 30. 1. 2017 vyzval Městský úřad Tišnov, odbor územního plánování, agenda památkové péče, žadatele, aby se dostavil a vyjádřil se k podkladům pro vydání závazného stanoviska. Dne 30. 1. 2017 se Ing. Petr Daniel, jednatel společnosti STABIL, spol. s r. o., která na základě plné moci zastupuje vlastníka objektu, seznámil s podklady pro vydání závazného stanoviska v této věci a nepožadoval se k nim vyjádřit.

Areál kostela Povýšení sv. Kříže s farou je nemovitou kulturní památkou a patří k nejhodnotnějším objektům městyse Doubravník. Náleží k významnému fondu monumentálních středověkých staveb na Moravě. Byl postaven jako rodinné pohřebiště pánů z Pernštejna a jeho velikost měla odpovídat významu mocného moravského rodu. Kostel byl založen v místě raně středověké svatyně, kde byli pohřbíváni nejvýznamnější členové rodu po celé období 15. stol. Za Jana z Pernštejna byla založena stavba nového kostela, která svou velkolepostí měla odpovídat vrcholnému společenskému postavení stavebníka. Nový kostel byl založen jako mohutná trojlodní halová stavba, která nese znaky gotiky a renesance. Použití bílého nedvědkického mramoru na celou stavbu je pro sakrální stavbu v České republice unikátní. V r. 1867 byla ke kostelu přistavěna pohřební novogotická kaple Mitrovských z Nemyšle. Stavba kostela tak monumentálního rázu je pro venkov neprosto netypická.

Kostel z let 1535 – 1583 byl postaven na obdélném půdorysu jako trojlodní halová stavba s polygonálním závěrem, krytá vysokou sedlovou střechou, ze západní strany s věží krytou barokní bání. Hrobka Mitrovských byla přistavěna ze severní strany v r. 1867.

Součástí žádosti byl „Restaurátorský průzkum a záměr obnovy fasád“. Zpracovateli průzkumů a předložených materiálů jsou BcA. Kateřina Krhánková, Žižkova 85, 542 32 Úpice, BcA. Miroslav Bodanský, Boněcko 1/264, 760 01 Zlín, Ing. Karol Bayer, Katedra chemické technologie fakulty restaurování University Pardubice, Jiráskova 3, Litomyšl. Datum prosinec 2016. **Restaurátorský průzkum a záměr obnovy fasád** je součástí komplexní projektové dokumentace „**Revitalizace kostela Povýšení sv. Kříže, Doubravník parc. č. st. 53., stupeň dokumentace pro stavební povolení, z prosince 2016, jehož zpracovatelem je STABIL, projekce a realizace staveb, Hlinky 142c, 603 00 Brno. Zodpovědným projektantem je Ing. Petr Daniel.**“ Navržený postup prací v tomto restaurátorském záměru včetně podmínek tohoto závazného stanoviska bude zpracován do prováděcí projektové dokumentace, která bude následně předložena k vydání závazného stanoviska.

Předmětem průzkumu a návrhu obnovy jsou původní omítkové vrstvy exteriéru lodi kostela, jejichž vznik prokazatelně souvisí s dokončením stavby kostela Povýšení sv. Kříže v 80. letech 16. století. Netýká se hrobky Mitrovských, jelikož zde se původní omítky dochovaly pouze fragmentárně a lze zde uvažovat o kompletní rekonstrukci fasádního pláště. Prováděný průzkum byl zaměřen zejména na vyhodnocení stratigrafie omítkových vrstev v kontextu stavebně historického vývoje stavby od konce 16. stol. po úpravy ve stol. 20., dále pak na specifikaci materiálové skladby metodami vhodných laboratorních analýz. Rovněž byl proveden průzkum stanovení obsahu vlhkosti a vodorozpustných solí z dostupných soklových partií. Dále bylo provedeno zjištění a stanovení orientačního rozsahu dochovaných renesančních a barokních omítkových vrstev exteriéru i interiéru kostela. Na základě zjištění plynoucích z provedených průzkumů byla, po konzultaci se zástupci státní památkové péče, stanovena koncepce obnovy a zejména metody přístupu k obnově, kterou lze obecně označit jako restaurování, konzervování a uměleckořemeslné práce. Tento princip byl posléze rozpracován do návrhu odborných restaurátorských a řemeslných prací spojených s obnovou fasádního pláště, jehož **základním cílem je zachování maximálního množství renesančních a v případě horní části věže barokních, omítkových vrstev a obnova fasádního pláště s cílem respektování autentické materiálové skladby, stavebně historického vývoje objektu a finální prezentace**, spočívající zejména v odborně poučeném zpracování povrchu omítek a jejich povrchových úprav v návaznosti na restaurované kamenné architektonické prvky exteriéru.

Omítky fasád jsou nedílnou součástí kulturní památky ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění. Na základě provedeného průzkumu byl specifikován rozsah a charakter poškození:

Omítka renesanční: vysprávký zdiva cihlami, degradace cihel, vysypání, poškození vodorozpustnými solemi, ztráta původních omítek, poškození omítek v soklových partiích, poškození omítek vlivem odstříkující dešťové vody (soklové partie, parapety oken), druhotné dozdivky (okno na V straně presbytáře), vymytí povrchu dešťovou vodou na exponovaných místech, statické trhliny, vlasové trhliny, zvětrání, ztráta soudržnosti omítkové vrstvy, ztráta adheze omítkové vrstvy ke zdivu, mechanické poškození (defekty), soklové partie poškozené vztlínající vlhkostí a s tím související rekrystalizací vodorozpustných solí, horní partie opěrných pilířů poškozené zatékající vlhkostí a s tím související rekrystalizací vodorozpustných solí, poškození vodorozpustnými solemi, biologické poškození (mechy, lišejníky i vyšší rostliny), zakrytí původních omítek druhotnými omítkovými vrstvami a nátěry, druhotné vysprávký z nevhodných materiálů (cement, beton), druhotné prvky (kovové, dřevěné,...), znečištění povrchu, zatekliny, odlupování vápenných nátěrů.

Omítka barokní (věž): historické omítky (barok/ren) a štuky jsou v celkem dobrém stavu – soudržné a pevné; korunní a hlavní římsa také nevykazují zásadnější poškození, to samé lze říci o kamenných ostěních a římsách. V nejhorším stavu je severní strana, a to především profilace kolem hodin nad hlavní římsou (rovněž západní a jižní strana je v této úrovni více poškozená než jinde). U těchto profilací bude nutné počítat s celkovou rekonstrukcí. Větší míru poškození vykazují i ostění s parapety žaluziových oken “barokního” patra; opravy z 19. a 20. stol. v tenkých vrstvách nedrží na podkladu. Jsou patrné zatekliny, přestukování barokních omítek cementovou vrstvou (prokázáno ve vzorku V7 na věži), poškození partií pod korunní římsou a na horních partiích pilířů zatékající vlhkostí, výskyt různorodých materiálů na bázi cementu, někdy s plnivem, někdy bez, svědčící o opakovaných opravách a vypovídající o skutečnosti, že tyto exponované plochy byly již v minulosti kritickými místy. Zde docházelo k poškození architektury stavby v důsledku zatékání do konstrukce stavby, projevující se jak v exteriéru tak i v interiéru. Na namáhaných místech došlo v důsledku průsaku srážkové vody a patrně destruktivního působení vodorozpustných solí k narušení až ztrátě původních omítkových vrstev v horních částech opěrných pilířů. Dále pak zvětralý povrch, biologické poškození (lokálně), ztmavlý povrch (krusty) – lokálně, nevhodné tmely z pozdějších oprav (technicky i esteticky), souvrství druhotných nátěrů, které se odlupují od podkladu (lokálně – na hranicích mezi bosáží a omítanou částí).“

Jednotlivé technologické kroky a postupy byly navrženy na základě průzkumů, zkoušek čištění, zkoušek konsolidace atd.

Z předložené dokumentace plyne následující postup a rozsah prací při obnově omítek exteriéru, cituji:

„Doporučení pro následující obnovu, koncepce konzervačního zásahu, variantní řešení rekonstrukce fasád.

- 1) **Rozšířený průzkum po postavení lešení před zahájením vlastních prací:** Průzkum doplní a upřesní provedené závěry a průzkumy se zaměřením na hodnotné omítkové a barevné vrstvy (i na kamenných prvcích). Jednotlivé nálezy budou konfrontovány s výsledky tohoto průzkumu. Bude také detailně monitorován stupeň poškození. Výsledkem bude nálezová zpráva, jejíž součástí bude případné upřesnění restaurátorských postupů a doporučení pro stavební obnovu, stratigrafické sondy, fotografická dokumentace provedených sond a nálezů, grafická dokumentace (zakreslení do plánů i pohledů), provedené sondy budou zakresleny do půdorysů, případně pohledů projektové dokumentace. Speciálně budou vyznačeny vybrané zakryté a zakonzervované sondy dokládající stratigrafii omítkových a barevných vrstev nebo zakonzervované zakryté výmalby. Výběr takovýchto lokalit bude součástí průzkumu. Průzkum bude prováděn v rozptýleném denním světle, v razantním bočním osvětlení, případně v UV světle (pro pomoc při přečtení původní dekorativní výzdoby). Doporučení pro stavební obnovu bude obsahovat doporučení na postup prací. Dále upřesní postupy restaurátorské a rekonstrukční obnovy, použité materiály a pracovní postupy, postupy potřebné pro součinnost se stavební firmou.
- 2) **Materiálové analýzy:** Doplnující a kontrolní stanovení obsahu vodorozpustných solí na místech nedostupných v současnosti a zejména pro kontrolu efektivity odsolování historických omítek. Předpokládaný počet vzorků: 20. Doplnující analýzy omítek a barevných vrstev po odstranění sekundárních úprav - počet vzorků: 8. Hodnocení provedených konzervačních prací – materiálové analýzy, hodnocení odsolení, konsolidace případných povrchových úprav. Bude prováděna průběžná dokumentace a fotodokumentace všech nových zjištění a technologických postupů.
- 3) **Odstranění nevhodných vysprávek a revize neudržitelných částí historické omítky:** Lokálně mohou být odstraněny omítky, které již nesplňují technické a hygienické vlastnosti (zavlhčené, rozpraskané, nesoudržné omítky). Většinu vysprávek bude nutno kvůli jejich nevyhovujícím technickým i estetickým vlastnostem odstranit. Z omítek budou odstraněny všechny druhotné zásahy ze sádrových tmelů, tvrdé cementové plomby, a dále esteticky a technicky nevhodné doplňky, kde povrch neodpovídá strukturálně okolním omítkám, jsou výškově v jiné úrovni, jsou tvrdší než dochované omítky, mají jiné mechanické vlastnosti. Druhotné omítky soklové partie (po kamennou římsu) budou kompletně odstraněny, a to i ve spárách do hloubky. Tyto omítky obsahují dle technologického průzkumu velké množství vodorozpustných solí. Budou odstraněny mechanicky pomocí restaurátorských kladívek, majzlíků a skalpelů. Budou odstraněny tmely ze všech statických trhlin až do hloubky. Uvolněné okraje omítek a tenké vrstvy uvolněné omítky budou v případě nutnosti zajištěny přelepy. Odstraněné i ponechané tmely budou zakresleny do grafické dokumentace.
- 4) **Konzervace renesančních omítek:** Dochované historické renesanční omítky budou konzervovány - doporučený postup:
 - 4.1. Mechanický odkryv druhotných vrstev - kompletní odstranění akrylátového nátěru, revize vápenných nátěrů a odstranění všech nevyhovujících tmelů a vysprávek pomocí restaurátorských kladívek, majzlíků a skalpelů. Není nutné odkrývat komplexně vápenné nátěry na renesančních omítkách, ale pouze revidovat nesoudržné vrstvy. Lze vyzkoušet odkryv s naměkčením (nízkotlaká pára, příp. chemické naměkčení akrylátového nátěru neohrožující vápenné technologie).
 - 4.2. Po odkryvu budou omítky a nálezy jednoduché výzdoby detailně zdokumentovány. Stávající stav omítek, zejména původní realizace a jednotlivá poškození, a druhotné zásahy budou dokumentovány fotograficky i graficky do oslabených černobílých fotografií či do plánů zaměření.
 - 4.3. Uvolněné okraje omítek a tenké vrstvy uvolněné omítky budou v případě nutnosti zajištěny přelepy.
 - 4.4. Bude provedeno lokální obtmelení uvolněných okrajů v místech injektáží vápenným tmelem (po zpevnění degradovaných okrajů omítek konsolidantem na bázi esteru kyseliny křemičité).
 - 4.5. Zpevnění degradované hmoty omítek bude provedeno zpevňovacím prostředkem blízkým charakteru původní techniky. Na základě zkoušek provedených v rámci tohoto průzkumu byl vybrán organokřemičitý konsolidační prostředek. Jedná se o omítky bez dochovaného původního

povrchu a okraje. Aplikace bude prováděna štětcem, pouze na otevřená místa opakovaným napouštěním “vlhkého do vlhkého” zpevňovacím prostředkem. Výrobce, typ a koncentrace zpevňovacího prostředku bude upřesněn po provedení zkoušek na místě.

4.6. Původní omítky, které ztratily adhezi k podkladu (místa, kde jsou dutiny, zvedlé okraje a omítka se pod mírným tlakem hýbe) je nutné uchytit injektážním prostředkem na vápenné bázi. Pokud jsou dutiny velké, je nutné do minerálního groutu přidat další plnivo (např. jemný křemičitý písek) a kapsu bodově přichytit. Vyboulené a odpouklé omítky budou průběžně přitlačovány, vyplněny a přichyceny injektážní směsí. Tlakování bude prováděno pomocí tlakovacích praků a dotlačováním pomocí dřevěných klínů. Výrobce a typ groutu a jeho prokazatelná účinnost bude určena po provedených zkouškách přímo na degradované omítce.

4.7. Bude provedena injektáž statických trhlin následujícím postupem. Vyfoukání nečistot z prasklin proudem vzduchu (kompresor). Osazení hadiček do vybraných otvorů, vyzdění povrchu mezi hadičkami hrubou maltou a kousky cihel do úrovně okolního zdiva (vytvoření kapes pro injektážní směs). Trhliny budou vyplněny speciální směsí (provedení zkoušek před zahájením prací).

4.8. Bude provedeno ošetření odkrytých železných prvků. Bude odstraněna rez ocelovými kartáči a kotouči. Povrch bude ošetřen a opatřen nátěrem (podkladovým a finálním).

4.9. Technologický průzkum prokázal nutnost odsolování soklových partií, na odsolovaná místa budou nanесeny 3 cykly odsolovacích zábalů. Před započatím prací a mezi jednotlivými zábaly budou vždy odebrány a analyzovány kontrolní vzorky omítek. Bude provedena aplikace zkušebních odsolovacích zábalů (min. dva typy odsolovací směsi) včetně analýz prokazujících jejich efektivitu. Odsolovací směsi musí mít dostatečnou sorpci (obdobnou či mírně nižší kapilaritu jako odsolované omítky) a dostatečnou retenci vody kvůli zpomalení odparu. Nelze tedy použít tzv. chudé vápenné obětní omítky ani čistě buničinové zábalý. Na provlhčenou odsolovanou oblast (ohraňčenou zhruba 0,5 m za hranici zasolené části) bude na podhoz čisté buničiny nanесena odsolovací směs v tloušťce asi 0,5 - 1 cm. Zábalý budou ponechány do úplného vyschnutí zábalu a omítkové vrstvy, posléze budou odstraněny mechanicky za sucha - špachtličkami, suchými kartáčky a zbytky štětci. Rozsah odsolování - 3 cykly v ploše od kamenné římsy soklu do výšky 2,5 m, a to na plochách s původní omítkou (odhad cca 95% ploch). Lokálně na dochovaných fragmentech původních omítek soklu (odhad 20% z plochy soklu).

4.10. Bude provedena sanace biologického napadení a preventivní ošetření. Je nutné testovat neškodnost tohoto dezinfekčního prostředku na barevnou vrstvu, a zda neobsahuje vodorozpuštěné soli.

4.11. Hlubší defekty (více než 0,8 cm) budou podhrubovány vápennou maltou – příprava podkladu před štukováním.

- 5) **Rekonstrukce omítek:** Byl vybrán následovný postup obnovy fasád. Veškeré omítkové plochy budou přestukovány tenkou vrstvou omítky napodobující strukturou i úpravou povrchu omítku renesanční (následně historické omítky také opakovaly tuto podobu), včetně kletovaného pásku pod korunní římsou lodi. Do čerstvě nanесené omítky bude proveden ochranný nátěr vápennou kaší bez plniv (spíše lazurnějšího charakteru) a následně bude povrch upraven mírným zakletováním a zamytím. Následně přestukování bude prováděno šetrně s minimalizací mechanického poškození konzervovaných omítek. Pro rekonstrukci omítek bude preferována vápenná technologie. Bude použita vápenná malta z kvalitního měkce páleného uleželého vápna, případně modifikovaná hydraulickým přírodním vápnem NHL2 či metakaolinem. Výsledná malta by měla v maximální míře strukturálně, barevně i obsahem pórů odpovídat původním omítkám. Různorodé historické zdivo objektu potřebuje “dýchat,” zvláště když budou zachovány starší omítky, a uvedené technologie alespoň částečně mohou předejít rozsáhlejším problémům. Při realizaci musí být zajištěno pomalé vysychání nových omítek. V soklové partii bude provedena hrubší režná omítka v silnější vrstvě bez povrchového nátěru. Bude zde předloženo ke zvážení i užití sanačních omítek, respektive omítek s vyšší odolností vůči působení vodorozpuštěných solí. Přesný typ omítky bude vybrán až po provedení vzorků. Výběr omítek ke vzorkování bude vždy konzultován na kontrolním dni s restaurátorem, památkovým pracovníkem a zástupcem investora.
- 6) **Restaurování a rekonstrukce plastické výzdoby věže:** Restaurování omítek věže proběhne ve stejném režimu a postupech jako na hladkých plochách omítek. Hmota omítek a doplňků bude odpovídat složením, strukturou, barevností i úpravou povrchu původní hmotě. Modelace případně rekonstruovaných částí štuků bude provedena stejnou technikou a modelace tvarů bude odpovídat výtvarné úrovni původních štuků. **Vzorkování:** Na základě vybraných technologických postupů

budou jednotlivé realizace (revize a čištění omítek, konsolidace i injektáž, úprava povrchů omítek, rekonstrukce štukových prvků, barevnost, intenzita a způsob nanášení nátěru,...) předkládány v několika variantách ke schválení zástupci investora a památkovému doзору.

- 7) **Fasádní plášť hrobky Mitrovských z 19. století:** Předmětem průzkumu omítkových vrstev nebyly fragmenty omítek přístavby hrobky, jelikož původní omítky fasád hrobky zůstaly dochovány jen fragmentárně. Zde je možno uvažovat o kompletní rekonstrukci fasádního pláště. Dle nálezu a posouzení fragmentů původních omítek je možno konstatovat, že se jednalo o omítky dvouvrstvé (jádro, štuk), hrubší zrnitosti, našedlé barevnosti ve hmotě, korespondující s použitými kamennými prvky (mramor). Svrchní vrstva omítky byla utažena, respektive zatočena dřevěným hladítkem, vytvářejícím na povrchu charakteristické „škrábance“, způsobené strhnutím větších zrn neprosátého písku při tažení hladítka. Fragmenty povrchové úpravy nebyly vzhledem ke stavu omítek prokazatelně nalezeny. Tento koncept je jistě možné zopakovat a z důvodu optického přiblížení se hlavní stavbě kostela, doporučujeme povrchovou úpravu provést zatíráním vápenného tónovaného pačoku (stejný odstín jako na kostele) do zavadající dřevem zatočené omítky. Tímto způsobem bude docíleno sjednocení celého areálu, respektive stavby kostela zároveň bude docíleno určité odlišnosti dvou stavebních etap; tj. kostel po barokní dostavbě, jež navázala, (mimo světle rumělkový nátěr) na starší etapu omítek renesančních, které „nepřevrstvovala“ novými omítkami ale pouze opatřila nátěrem. Tento koncept však již nebyl respektován při přístavbě hrobky.

Lze konstatovat, že navrhované restaurování venkovních omítek kostela je z hlediska památkové péče vzhledem k jejich stávajícímu stavu žádoucí. Navržené práce dle restaurátorského záměru, který zpracovali BcA. Kateřina Krhánková, Žižkova 85, 542 32 Úpice, BcA. Miroslav Bodanský, Boněcko 1/264, 760 01 Zlín a Ing. Karol Bayer, Jiráskova 3, Litomyšl, neohrožují a nepoškozují státní památkový zájem, a lze je za dodržení podmínek tohoto závazného stanoviska realizovat.

Požadavek na provádění prací odbornými restaurátorskými kapacitami plyne z § 14a zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, a souvisí s charakterem kulturní památky - jde vesměs o autentické omítky související bezprostředně s obdobím dokončení jednotlivých etap stavby (renesanční a barokní) a dochované v mimořádně velkém rozsahu. Z hlediska jejich ochrany a obnovy metodou konzervace a restaurování je možno je charakterizovat jako dílo uměleckořemeslné.

Požadavek, aby v případě, že práce bude provádět více restaurátorů s příslušným povolením, byly pro stejné situace (materiály, stupeň poškození apod.), všemi aktéry použity totožné restaurátorské materiály a technologie, včetně jejich totožného výrobce, vychází z podstaty prováděných prací. Vzhledem k tomu, že na trhu je mnoho různých materiálů, a rovněž k tomu, že ne všichni restaurátoři mohou volit stejný postup, je třeba dohlédnout na to, aby byly použity shodné postupy i materiály, aby výsledek prováděných prací byl totožný.

Dokumentační povinnost rovněž plyne z platných zákonných norem, zejména z § 10 vyhlášky 66/88 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění; žádoucí je zcela průkazná dokumentace, kupříkladu dle Metodického listu NPÚ – Struktura a náležitosti restaurátorských zpráv č. 4/2006. Je žádoucí, aby závěrečná restaurátorská zpráva byla zcela průkazná a měla náležitou vypovídací hodnotu. Restaurátorská zpráva je totiž svou povahou historickým pramenem k památce (dílu) před restaurátorským zákrokem a sumarizuje provedené práce včetně záznamu použitých technologií. Vhodným vodítkem pro její zpracování je výše uvedený Metodický list NPÚ 4/2006. Požadavek na odevzdání Závěrečné restaurátorské zprávy vlastníkově a zástupci odborné organizace státní památkové péče má oporu v odst. 9 § 14 výše uvedeného zákona.

Požadavek na svolávání kontrolních dnů má oporu v zákoně, zejména v § 29 a 32, kde je stanoven odborný dohled odborné organizace a dohled orgánu státní památkové péče. Zároveň plyne z povahy věci, že případné dílčí usměrnění - upřesnění, může být uplatněno pouze v přítomnosti všech dotčených stran. Kontrolní dny lze považovat za jeden ze základních mechanismů účinného dohledu složek státní památkové péče ve smyslu platné legislativy.

Závěrečný kontrolní den plyne z potřeby provedení kontroly, zda práce byly provedeny v souladu s platným závazným stanoviskem vzhledem ke skutečnosti, že dílo přejímají vesměs laické osoby. Proto je žádoucí odborné posouzení, včetně doporučení k převzetí díla, či naopak upozornění na případné nedodělky a nedostatky. Toto posouzení může být též chápáno jako součást kompenzace

vlastníkovi památky a zvýšení jeho právních jistot. Přítomnost orgánu státní památkové péče je žádoucí, aby v případě sporů mohl být zajištěn další postup ve prospěch zachování hodnot kulturní památky.

Městský úřad v Tišnově, odbor územního plánování, agenda památkové péče, posoudil navrženou restaurátorskou obnovu venkovních omítek kostela v rámci projektu „Revitalizace kostela Povýšení sv. Kříže“ v městysi Doubravník a při rozhodování vycházel z výše uvedených skutečností.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání ve smyslu § 81 a § 82 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění, ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí, prostřednictvím Městského úřadu Tišnov, odboru územního plánování, nám. Míru 346, 666 19 Tišnov, ke Krajskému úřadu Jihomoravského kraje, odboru regionálního rozvoje, oddělení památkové péče, Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno.

Bc. Eva Patloková
referentka odboru územního plánování
agenda památkové péče

Doručí se:

STABIL spol. s r.o., IČ 60727012, Hlinky 142c, 603 00 Brno

Na vědomí: Národní památkový ústav Brno

Městský úřad Tišnov, OSŘ

Městys Doubravník

Římskokatolická farnost Doubravník, Nedvědice 82, 592 62 Nedvědice

Vypraveno dne: 8. 2. 2017